

Pardes July 2024: 'The Nose Knows' – Or Does It? (1) Pleasant Smells
 Rabbi Dr Nicola Feuchtwang

THE FIRST SMELL IN THE BIBLE

1. Genesis 8: 20-21

Then Noah built an altar to יהוה; he took [some] of each pure animal and of each pure bird, and offered burnt offerings on the altar.	וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקַּח מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהֹרָה וּמִכָּל הָעוֹף הַטְּהוֹר וַיַּעַל עֹלֹת בַּמִּזְבֵּחַ :
יהוה smelled the pleasing aroma, and יהוה resolved: "I will never again doom the earth on account of humankind, since the inclination of the human heart/mind is evil from youth; nor will I ever again destroy everything that lives, as I have done."	וַיִּרַח יְהוָה אֶת רִיחַ הַנִּיחֹחַ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל לְבֹו לֹא אֶסַף לְקַלֵּל עוֹד אֶת הָאָדָמָה בְּעִבּוֹר הָאָדָם כִּי יֵצֵר לֵב הָאָדָם רַע מִנְעֻרָיו וְלֹא אֶסַף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת כָּל חַי כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי :

HUMAN SMELL

2. Genesis 27: 26-27

Then his father Isaac said to him [Jacob]: "Come close and kiss me, my son";	וַיֹּאמֶר אֵלָיו יַעֲקֹב אָבִיו גֹּשְׁה נָא וְשָׁקָה לִי בְנִי :
So he approached and kissed him. And he smelled the scent of his clothes and he blessed him, saying: "See, the smell of my son is like the smell of a field that יהוה has blessed."	וַיִּגַּשׁ וַיִּשָּׁק לוֹ וַיִּרַח אֶת רִיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר רְאֵה רִיחַ בְנִי כְרִיחַ שְׂדֵה אֲשֶׁר בֵּרַכְו יְהוָה :

QUESTIONS

- Does God (perceive) Smell?
- What does the Noah passage imply about Smell?
- Which other Senses feature in the Isaac/Jacob story?
- How Reliable Is the Sense of Smell?

3. Abraham Ibn Ezra on Genesis 8:21¹

Heaven forbid [that one deduce from this] that God smells, nor does [God] eat... Rather the meaning is that he received the offering, and it was pleasing to him... just as a person smells a good aroma and hungers....	וחלילה חלילה להיות השם מריח, ולא אוכל רק הטעם שקבל העולה, וישרה לפניו, ... כאדם שמריח ריח טוב והוא רעב.

MORE THAN LITERAL?

4. Ezekiel 20:41

I will accept you as a pleasing aroma when I bring you out from among the peoples, and gather you from the lands within which you are scattered; and I will be sanctified in the sight of the nations.	בְּרִיחַ נִיחֹחַ אֶרְצָה אֶתְכֶם בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָאָרְצוֹת אֲשֶׁר נִפְצַלְתֶּם בָּם וְנִקְדַּשְׁתִּי בְכֶם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם :

5. Isaiah 11:3

He shall sniff out [the truth]-by means of his reverence for יהוה:	וְהִרְיָחוּ בְּיִרְאַת יְהוָה

¹ Abraham Ibn Ezra, 1089 – 1164. Spain.

He shall not judge by what his eyes behold, Nor render decision based on what his ears hear.	וְלֹא־לְמַרְאֵה עֵינָיו יִשְׁפֹּט וְלֹא־לְמִשְׁמַע אָזְנוֹ יוֹכִיחַ:

6. Ibn Ezra on Isaiah 11:3

'And he will smell/sniff out...' At times the sense of hearing (<i>lit.</i> the ear) may be mistaken into hearing a non-existent sound; likewise the eye may be mistaken in seeing something in motion which in reality is stationary... ...only the sense of smell is not deceived...	והריחו – פעמים תטעה הרגשת האוזן שתשמע ואין קול, גם העין תטעה שירא' לה הנח שהוא נע, רק הרגשת הריח לא תטעה...

SMELL IN RELIGIOUS PRACTICE

7. bBerachot 35a

Our rabbis taught: It is forbidden for a person to derive benefit from this world without [saying] a blessing. Anyone who does benefit without blessing has defrauded [i.e. used something improperly].	תנו רבנן: אסור לו לאדם שיהנה מן העולם הזה בלא ברכה וכל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה - מעל.

8. bBerachot 43b

Rav Zutra bar Toviyā said in the name of Rav: From where [is it derived] that one makes a blessing over a smell? It says: "Let every soul praise God." ² What is the thing from which the soul benefits, but the body does not benefit from it? You must admit: it is the [sense of] smell.	אמר רב זוטרא בר טוביה אמר רב: מנין שמברכין על הריח - שנאמר: בכל הנשמה תהלל יה איזהו דבר שהנשמה נהנית ממנו ואין הגוף נהנה ממנו - הוי אומר זה הריח

9. Kitzur Shulchan Arukh 96

A blind person does not make a blessing over the candle. One who does not smell should not make a blessing over the spices [at Havdalah].	סומא אינו מברך על הנר, ומי שאינו מריח לא יברך על הבשמים.

10. Shulchan Aruch, Orach Chayyim 297:5

A person who cannot smell does not make a blessing over the spices, unless their intention is to exempt [i.e. fulfil the obligation for] minors in the household who have reached [the age of] education, or to exempt someone who does not know [how to do it].	מי שאינו מריח אינו מברך על הבשמים אא"כ נתכוין להוציא בני ביתו הקטנים שהגיעו לחינוך או להוציא מי שאינו יודע.

VOCABULARY

רִיחַ	<i>reiach</i>	A smell (noun) (odour, aroma, fragrance, stench etc!)
רוּחַ	<i>ruach</i>	Wind, breath, spirit, atmosphere
לְהַרְיִחַ	<i>lehariach</i>	To smell (verb) – NB both to perceive and to emanate
נֶשְׁמָה	<i>neshama</i>	Soul, Breath, Living creature
לְנַשֵּׁם	<i>linshom</i>	To breathe

² Psalm 150:6

Which Blessing?

FORMULA	Translation	Usage	Tradent; comments
בּוֹרָא עֲצֵי בְּשָׂמִים	Creates fragrant trees	Most Incense types (<i>mugmarot</i>)	Hiyya in name of Hisda in name of Rav (OR Zeiri)
בּוֹרָא מִיָּנֵי בְּשָׂמִים	Creates diverse spices/fragrances	Musk (<i>mushk</i> – animal product)	Hiyya in name of Hisda in name of Rav (OR Zeiri)
בּוֹרָא עֲצֵי בְּשָׂמִים	trees	ONLY balsam from Rabbi or Caesar; and myrtle	Gemara Stam
בּוֹרָא שְׂמֵן אֶרְצֵנוּ	Blessed be the oil of our land	Balsam oil (<i>mishcha d'apharsemon</i>)	Rav Yitschak in name of Rav Yehuda Rabbi Yochanan
בּוֹרָא שְׂמֵן עָרֵב	Creator of pleasant oil		
בּוֹרָא עֲצֵי בְּשָׂמִים	Creates fragrant trees	<i>Kesharta</i>	Rav Adda bar Ahava
disputed		Oil pressed with spices Oil into which spices are ground	
בּוֹרָא עֲצֵי בְּשָׂמִים	Creates fragrant trees	Jasmine (<i>simlak</i>)	Rav Giddel in name of Rav 43b
בּוֹרָא עֲצֵי בְּשָׂמִים	Creates fragrant trees	Spikenard (<i>hilfe d'yama</i>)	Rav Hananel in name of Rav
בּוֹרָא עֲצֵי בְּשָׂמִים	Creates fragrant trees	Garden daffodil (<i>narkom d'ginunita</i>)	Rav Mesharshiya
בּוֹרָא עֲשָׂבֵי בְּשָׂמִים	Creates fragrant plants	[daffodil] in field	Rav Mesharshiya
בּוֹרָא עֲשָׂבֵי בְּשָׂמִים	Creates fragrant plants	<i>Siglai</i> (violet?)	Rav Sheshet
בְּרִיךְ שֶׁנָּתַן רִיחַ טוֹב בַּפְּרִיּוֹת	Blessed [is the One who] gave a good aroma to fruits	Etrog or quince (<i>habusha</i>)	Mar Zutra